

PROGRAM DZIAŁALNOŚCI
ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY - TYP D
DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI W CZĘSTOCHOWIE

Opracowano następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018r. poz. 1508, ze zm.)
2. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 1878).
3. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238 poz. 1586 ze zm.).

Adresaci:

Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Częstochowie jest ośrodkiem wsparcia i stanowi jednostkę organizacyjną pomocy społecznej pobytu dziennego. Jest ogniwem oparcia społecznego 16 osób, przeznaczonym dla osób* ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi- typ D.

Obszar realizacji programu:

Obszar realizacji programu to teren Gminy Miasto Częstochowa.

Źródło finansowania:

Finansowanie Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Częstochowie jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej. Dom jest jednostką organizacyjną Stowarzyszenia. Dotacja na funkcjonowanie Domu przekazywana jest z Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego za pośrednictwem Urzędu Miasta Częstochowa.

Partnerami w szczególności są:

Gmina Miasto Częstochowa, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejski Dom Kultury, Placówki Oświatowe, Muzeum Częstochowskie, Partnerstwo na rzecz osób z niepełnosprawnością, organizacje pozarządowe, rodziny, opiekunowie i inne osoby bliskie; inne osoby lub podmioty działające na rzecz integracji społecznej uczestników, firmy i osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Cele funkcjonowania domu:

1. Utrzymanie uczestników w ich naturalnym środowisku oraz rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia,
2. reprezentowanie interesów osób z niepełnosprawnością w społeczności lokalnej oraz kształtowanie akceptującej postawy otoczenia wobec nich,

3. dążenie do pełnej integracji społecznej osób z niepełnosprawnością poprzez ich czynne i aktywne uczestnictwo w życiu politycznym, kulturalnym, społecznym w lokalnym środowisku,
4. prowadzenie rehabilitacji społecznej i zawodowej, rozumianej jako zespół działań zmierzających do osiągnięcia przez użytkowników poprawy jakości życia, samodzielnego funkcjonowania oraz powstrzymania postępującej regresji poprzez zapewnienie wsparcia psychologicznego i terapeutycznego,
5. rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności wykonywania czynności dnia codziennego, celem zapobiegania nawrotom społecznej dekompensacji.

Priorytetowe kierunki działań terapeutycznych Domu obejmują:

1. Kształtowanie i pogłębianie umiejętności samodzielnego funkcjonowania
2. Kształtowanie i pogłębianie umiejętności interpersonalnych,
3. Rozwijanie zainteresowań i inspirowanie do nowych form aktywności,
4. Wsparcie w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Praca terapeutyczna domu realizowana będzie poprzez:

1. Realizację treningów samoobsługi i zaradności życiowej w celu prawidłowego funkcjonowania w codziennym życiu
2. Realizację terapii zajęciowej
3. Realizację działań towarzyszących w szczególności poprzez:
 - a) cykliczną organizację spotkań integracyjnych, imprez o charakterze kulturalno- oświatowych, sportowych
 - b) udział w wyjazdowych spotkaniach integracyjnych, konkursach, festiwalach

Inne działania, w szczególności poprzez współpracę z organizacjami pozarządowymi, placówkami, oświatowymi i innymi organizacjami, instytucjami i osobami działającymi na rzecz integracji społecznej lub świadczącymi usługi dla osób z niepełnosprawnością.

Realizacja celów i zadań:

Ogólne usprawnianie, rozwój umiejętności życia codziennego,

Przystosowanie do życia w społeczeństwie

Usprawnianie sposobu komunikowania się z otoczeniem

Zajęcia prowadzone będą w następujących pracowniach:

- 1) Pracownia kulinarna
- 2) Pracownia rękodzieła
- 3) Pracownia administracyjno-biurowa

Instruktorzy terapii zajęciowej/ terapeuci dostosowują treści, metody i organizację zajęć do możliwości psychofizycznych uczestników. Każdy uczestnik traktowany jest indywidualnie, podmiotowo. Dla każdego uczestnika opracowany jest Indywidualny Plan Postępowania Wspierająco- Aktywizujący zgodnie z jego potrzebami i możliwościami psychofizycznymi. Postępowanie wspierające jest zindywidualizowane i oparte na elastycznym, długotrwałym procesie terapeutycznym.

- I. ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI- TYP D- dla osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi

Program działalności- oferta dla uczestników Domu typu D jest skierowana dla osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi. Niepełnosprawność sprzężona to stan, w którym występują ograniczenia umysłowe lub psychiczne połączone z zaburzeniami natury somatycznej, co ogranicza bądź uniemożliwia prawidłowe funkcjonowanie jednostki w środowisku. Niepełnosprawność sprzężona to niepełnosprawność wieloraka, złożona, w przebiegu której stwierdza się co najmniej dwie przyczyny niepełnosprawności wywołanej czynnikami endo- i egzogennymi powstałymi na różnych etapach życia, w tym życia prenatalnego. W przypadku osób ze spektrum autyzmu zasadniczą różnicą jest koncentracja na przedmiotach i obiektach, nie na człowieku. Często bywa to też odmienna wrażliwość sensoryczna, czyli nadwrażliwość lub niedowrażliwość ośrodkowego układu nerwowego.

Dom typu D w swoim programie działalności zakłada następujące cele:

1. Zapewnienie komunikacji obopólnej, zrozumienia, nauki odmiennych kodów
2. Zapewnienie w razie potrzeby z logopedą
3. Zapewnienie zajęć m.in. z dogoterapii
4. Zapewnienie uwagi skierowanej na człowieka i jego potrzeby oraz chęci poznania go, rozpoznawanie potrzeb
5. Zapewnienie miejsca, gdzie można się wyciszyć i poczuć bezpiecznie
6. Bardzo ważne jest wytyczenie jasnych zasad, granic tego, co wolno robić, a czego nie
7. Ustalenie codziennego, dokładnego planu zajęć
8. Zapobieganie alienacji dorosłych osób w spektrum autyzmu
9. Zmianę postrzegania i wizerunku osób z niepełnosprawnością w środowisku, bez względu na przyczynę niepełnosprawności
10. Integrację społeczną
11. Wzmacnianie wiary w możliwości i wartość każdego człowieka oraz kreowanie pozytywnego myślenia
12. Rozwijanie empatii
13. Stymulowanie ogólnego rozwoju osoby z niepełnosprawnością sprzężoną
14. Podtrzymywanie i rozwijanie już nabytych umiejętności radzenia sobie w życiu codziennym
15. Usprawnianie koordynacji wzrokowo- ruchowej

16. Wzbogacanie zasobu słownictwa i pamięci słownej
17. Ćwiczenia motoryczne, manualne
18. Rozwijanie funkcji poznawczych
19. Motywowanie do podjęcia aktywności własnej
20. Zapewnienie możliwości dzielenia się swoimi przeżyciami oraz poszukiwaniem rozwiązań
21. Poprawę wzajemnych relacji interpersonalnych

Dom typu D realizuje swoje cele poprzez stosowanie różnorodnych narzędzi potrzebnych do pracy. Kolejnym punktem obowiązkowym jest miejsce wyciszeń, z którego w każdej chwili można skorzystać, gdy pojawi się potrzeba, trudna sytuacja. Bardzo ważne jest, aby terapeuci nie zmieniali się zbyt często. Przy niewłaściwym podejściu mogłoby dojść do wzmocnienia negatywnych zachowań przez nieumiejętne traktowanie.

Program działania Domu typu D przewiduje następujące obszary działania i formy zajęć:

1. Terapia zajęciowa w pracowniach z wykorzystaniem różnych metod pracy
2. Oprócz pomieszczeń ogólnodostępnych, przeznaczonych do wspólnych aktywności społecznych oraz do aktywności fizycznej zajęcia odbywają się w specjalnie przygotowanej pracowni dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu
3. Trening funkcjonowania w życiu codziennym w tym:
 - a) trening dbałości o wygląd zewnętrzny,
 - b) trening nauki higieny
 - c) trening kulinarny
 - d) trening umiejętności praktycznych
 - e) trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi
4. trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów
5. trening umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej
6. trening umiejętności spędzania czasu wolnego- bardzo ważne są przerwy w zajęciach, można ustalać stałe metody relaksowania się po skończonym zadaniu np. słuchanie muzyki
7. poradnictwo psychologiczne
8. pomoc w załatwianiu spraw urzędowych
9. praca socjalna
10. pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych
11. terapia ruchowa
12. niezbędna opieka

Założone efekty działań terapeutycznych oraz treningów u uczestników:

- 1) Wzrost komunikacji obopólnej, zrozumienia, nauki odmiennych kodów
- 2) Wzrost aktywności psychoruchowej oraz sprawności fizycznej
- 3) Wzrost umiejętności nawiązywania kontaktów interpersonalnych
- 4) Poprawa samooceny
- 5) Wzrost zainteresowania aktywnym sposobem spędzania czasu wolnego
- 6) Nabycie umiejętności radzenia sobie z własnymi emocjami
- 7) Wzrost poczucia własnej wartości
- 8) Udoskonalenie procesów poznawczych
- 9) Wzrost wiary we własne siły, możliwości
- 10) Wzrost zasobu słownictwa
- 11) Udoskonalenie czynności samoobsługowych

Kierunki rozwoju:

Dla prawidłowego funkcjonowania Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Częstochowie niezbędne jest podejmowanie następujących działań.

- 1) Stałe podnoszenie kwalifikacji przez kadrę Domu (dbanie o rozwój zawodowy, studia, studia podyplomowe, studia z projektów unijnych, szkoły policealne- kierunkowe; udział w konferencjach, warsztatach, kursach i innych formach kształcenia; udział w szkoleniach zewnętrznych- w ramach posiadanych środków oraz udział w szkoleniach bezpłatnych; udział w szkoleniach wewnętrznych; wyszukiwanie niezbędnych informacji przy pomocy Internetu). Osoby pracujące z osobami ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi muszą umieć prawidłowo reagować na ich potrzeby, radzić sobie z wymuszeniami, próbami zarządzania innymi, reagować i nie wzmacniać uciążliwych zachowań.
- 2) Roczne podsumowanie efektów bezpośredniej pracy z uczestnikiem- realizacja planów wspierająco-aktywizujących
- 3) Okresowa ocena uczestników
- 4) Sporządzanie notatek obejmujących pracę zespołu wspierająco-aktywizującego- z obserwacji, rozmów, dotyczące aktywności i zachowań uczestnika, motywacji do udziału w zajęciach, innych podejmowanych działań w ramach realizacji planowanych działań zespołu
- 5) Wspieranie uczestników w rozwoju ich samorządności i zaradności
 - a) Współpraca z lokalnymi mediami, urzędami, instytucjami i organizacjami.
 - b) Wykorzystanie nowoczesnych nośników informacji do działań edukacyjnych, informacyjnych promujących działalność ośrodka
 - c) Spotkania integracyjne w placówkach kulturalno-oświatowych
 - d) Propagowanie idei ŚDS w środowisku lokalnym, zachęcanie do udziału w zajęciach potencjalnych kandydatów
 - e) Opracowanie ulotek informacyjno-edukacyjnych na temat usług świadczonych w ŚDS, zamieszczanie plakatów informacyjnych o ŚDS w urzędach i instytucjach

- f) Organizacja imprez integracyjno-edukacyjnych oraz sportowych, włączanie się do podobnych działań w środowisku
- g) Promocja zdrowia psychicznego, motywowanie do aktywności poprzez konkursy
- h) Promowanie uczestników w trakcie imprez integracyjnych na terenie ŚDS i poza nim: kiermasze, wystawy prac uczestników
- i) Włączanie uczestników do nowych zajęć na terenie ośrodka i wokół niego
- j) Doskonalenie umiejętności związanych z życiem codziennym
- k) Motywowanie uczestników do korzystania z oferty usług w ŚDS

KRYTERIA OCENY REALIZACJI PROGRAMU:

Ocena efektów dokonywana jest w oparciu o dokumentację indywidualną oraz zbiorczą uczestników

Dokumentację indywidualną uczestnika stanowi kopia decyzji kierującej do Domu, kopia orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności, Indywidualny Plan Postępowania Wspierająco-Aktywizującego, okresowa ocena uczestnika, zaświadczenia lekarskie, opinie specjalistów, notatki pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego dotyczące aktywności uczestnika, jego zachowań, motywacji do udziału w zajęciach oraz inne dokumenty niezbędne i mające zastosowanie przy opracowaniu IPPWA

Dokumentacja zbiorcza zawiera: ewidencję uczestników, do której wpisuje się: imię i nazwisko uczestnika, datę i miejsce urodzenia wraz z numerem PESEL, adres zamieszkania i numer telefonu uczestnika, imię i nazwisko opiekuna, numer telefonu i adres zamieszkania, datę przyjęcia uczestnika do Domu, okres i przyczynę dłuższej niż dwutygodniowej nieobecności w Domu, inne informacje związane ze stanem zdrowia uczestnika, w zakresie niezbędnym z punktu widzenia organizacji i funkcjonowania Domu; obecności uczestników w Domu potwierdzane są na liście codziennie podpisem przez uczestników bądź upoważnionego pracownika. Codziennie, na bieżąco pracownicy zespołu wspierająco-aktywizującego dokumentują swoją pracę w dziennikach zajęć w których odnotowuje się prowadzone zajęcia, do których wpisuje się imiona i nazwiska uczestników, plan zajęć wspierająco-aktywizujących, imiona i nazwiska osób prowadzących zajęcia, tematykę zajęć i sposób realizacji, ewentualne uwagi o realizacji zajęć i aktywności uczestników, ważne z punktu widzenia z przebiegu IPPWA.

Monitoring i ewaluacja:

Miesięczne informacje z działalności Domu, roczne sprawozdanie merytoryczne i finansowe, dane jakościowe i ilościowe- spotkania, obserwacje, analizy Indywidualnego Planu Postępowania Wspierająco-Aktywizującego, kryteria efektów bezpośredniej pracy z adresatami programu oraz realizacja rocznego planu pracy (szczegóły realizacji programu zawiera Plan Pracy Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi opracowany i ewaluowany).

Prezes Zarządu
Stowarzyszenia „DAJ MI CZAS”

mgr Roman Kowalczyk

WICEPREZES

mgr Agata Banasik

STOWARZYSZENIE NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH,
Z AUTYZMEM I ZABURZENIAMI POKREWNymi
"DAJ MI CZAS"
ul. Marszałka Ferdynanda Focha 19/21
42-217 Częstochowa
NIP: 5732717042 REGON: 24071602 KRS: 0000277260